

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

15 ÁR SÍÐANI FULLVELDISVALIÐ

Í gjár vóru 15 ár liðin, síðani syst-
emskiftið í føroyskum politikki, tá
Tjóðveldisflokkurin vann størstan
sigur og skipaði samgongu undir
Anfinni Kallsberg sum løgmanni.

Fyri fyrstu ferð síðani 1966
funnu loysingarflokkarnir saman,
og nú tyktiskt leyst og liðugt og
loysingin sett á skinnarar.

Orðið »fullveldið« var ikki upp-
funnið sum politiskt hugtak, men
tann ungi sjónvarpsmaðurin, Høgni
Hoydal, koyrdi hart fram í valstrið-
inum undir rakstrarrópinum »skip-
að loysing«, sum eftir valið bleiv til
fullveldi.

Fyrstu árinu gingu við at skipa
leistin, sum varð grundfestur í

hvítabókaarbeiðinum, og alt skuldi
kulminera á 33 ára føðingardegi
krúnprinsins hin 26. mai í 2001, tá
føroyska tjóðin skuldi atkvøða um
at skipa Føroyar sum fullveldi – ella
ikki.

Men hetta varð alt av ongum, tí
løgmaður fekk kaldar føtur. Longu
tá var fullveldisætlanin farin at
ridla – og sæð í bakspglinum, so
hendi stórt sæð ikki meira í full-
veldistilgongdini, sum endaliga
varð jarðað, tá lögmaður í desember
í 2003 tveitti Tjóðveldi á dyr í Tinga-
nesi eftir at hann av fleiri tjóðveld-
isfólkum varð lagdur undir óreiði-
ligheit – og í ávisum føri beinleiðis
undir at stjála.

Hyggja vit eftir valúrslitunum
frá nítiárunum, so fóru stórar
flytingar fram. Javnaðarflokkurin
fekk ein ordans lúsing á valinum
í 1994 og misti fimm av tíggu
tingfólkum. Men hann kom væl
við aftur á valinum í 1998, og fleiri
mundu rokna við, at Jóannes
Eidesgaard fór at skipa samgongu.

Tjóðveldisflokkurin fekk nóg-
v størstu framgongina á valinum í
98, góð 10 prosent gekk flokkurin
fram. Javnaðarflokkurin fór
góð seks prosent fram, meðan
Fólkaflokkurin fór góð fimm
prosent fram. Tilsamans vunnu
hesir tríggir flokkar yvir 20 prosent
á valinum.

Men meðan Tjóðveldisflokkurin
og Fólkaflokkurin kundu umseta
sína framgongd til politiska ávirkan,
so varð tað til oyðimarkargongd hjá
Javnaðarflokkinum, sum varði í

seks ár – til Anfinn Kallsberg tveitti
Tjóðveldi á dyr.

Høvdu hesi tríggir flokkar dug-
að betur at tosað saman í 1998, tá
stjórnamálið fylti allan tann pol-
itiska pallin, so kundi meira fingist
burturúr.

Lærdómurin má so enn sum
áður vera, at viðgongdu sjónarmið-
ini vinna ikki frama, tí má ein mill-
umloysn finnast, sum hevur annað
endamál, men annaðhvørt loysing
ella samband.

» **Høvdu tríggir flokkar
dugað betur at tosað saman...**

S&K nýggjan sáttmála

Føroya Arbeidsgevarafelag
felagið hjá handils- og skriv-
stovufólki, S&K, skrivaðu
mánadagin undir nýggjan
sáttmála.

Semjan er á sama støði,
sum hinir sáttmálarnir, sum
Føroya Arbeidsgevarafelag
hevur gjørt, og hann er gald-
andi í tvey ár.

Umframt tillagingar og
broytingar í sjálvum sáttmál-
anum hevur semjan við sær
eina lønarhækking á 1,11 pro-
sent 1. mai í ár og 1,89 prosent
1. mai 2014.

Saman við broytingunum prosent 1. mai 2013 og 1,89
í sáttmálanum gevur hetta prosent 1. mai 2014.
ein samlaðan karm á 1,13

Hátíðarhalda heimasíðu

Í dag klokkan 14:01 kunnu
tey í Kringvarpinum hátíð-
arhalda, at høvuðssøgan á
heimasíðuni hjá stovninum
hevur staðið ovast á heima-
síðuni í eina viku. Tí just
í dag klokkan 14:01 er ein
vika síðani, at Jógvan Hugo
Gardar legði út longu tá
gomlu tíðindini um, at
toftafólk fáa nýggjan íbun-
dingarveg.

Haðani ynskja vit Kring-
varpinum tillukku, hóast teir
18.380 brúkarar, sum hetta
tíðarskeiðið hava vitjað síð-
una, helst kenna seg hildnan

fyrí gjøldur.

Kanska vit skuldu sagt
sum við skómakaran á sinni:
Bliv ved din læst...

Í eina heila og haldiga viku
hevur tað staðið og blinkað
sum høvuðssøga, at toftafólk
fáa nýggjan íbindingarveg...

» **Sunnu-
dagsblað-
ið verður
skattað**

EFFIE CAMPBELL
KJAK SÍÐA 26

» **At-
komuvið-
urskifti á
breddan**

HANUS SAMRÓ
KJAK SÍÐA 26

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Nærmastur - næstur

“Í nærmastu framtíð” hoyr-
ist av og á í tíðindunum. Eis-
ini finna vit hesa orðingina á
heimasíðum hjá stovnum og
feløgum, har lýst verður við
tíltøkum, ið verða “í nærmastu
framtíð”. Hetta er danska
orðingin “í nærmeste fremtid”
í føroyskum hami. Har eiga vit
frálíku orðingina “í næstum”,
ið bæði er stutt og snøgg.

“Nærmasta familjan”
hoyrist javnan og sæst eisini
á skrift, t.d. dagurin verður
hildin saman við tí nærmastu
familjuni, ella starvsdagurin
verður hildin saman við
nærmastu starvsfeløgnum.
Nógv munnu kenna søguna
um mannin, ið hevði ein son,
ið just var vorðin giftur. Fólk
spurdu, um hann hevði verið
við í brúdleypi. “Nei”, var svar-
ið, “tað vóru bara tey allarnær-
mastu”.

Vit eiga orðini “næsting-
ar, næstu skyldfólk, ættfólk,
næstrafólk” o.o. um tey, ið vit

eru nær skyld við. Tískil má
mælast til hesar orðingar:
“dagurin verður hildin saman
við næstingum” ella “saman
við næstu skyldfólkunum”. Er
tað bara tey í húsinum, sum
er um at røða, ber til at siga
“saman við húskinum”.

Danska orðið “nærmest”
nevnist á føroyskum “næstur”,
og tað merkir “sum er tættast
við ella stytst burturfrá”, t.d. í
næstu viku, í næsta mánaði,
næsta ár, vera næsti maður
stjórans, hagin er næstur
bygdini, mánin er nú næstur
jørðini og hvør er sær sjálvum
næstur.

Málið er ein dýrgripur, ið
vit øll eiga, tí er vert at minna
á, at ásett er í kringvarpslóg-
ini, at Kringvarp Føroya sbt. §
10 stk. 2.: “eigur at leggja dent
á at hava gott føroyskt mál í
sínun sendingum. Kringvarp
Føroya hevur skyldu at
tryggja starvsfólkunum holla
málsliga ráðgeving.”

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Eiríkur
Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevari: Sp/f Sosialurin

Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstöðin
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Tíðindaleiðari
Jón Brian Hvidtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo